

Endodontik Tedavili Periapikal Lezyonu Olan Dişlerde Olası Başarısızlık Sebeplerinin Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi ile Değerlendirilmesi

Senanur Topalak¹, Nilüfer Karaçay²,

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Endodontik tedavilerde amaç, kök kanalının eksiksiz temizlenerek homojen biçimde doldurulmasıdır. Ancak, diş morfolojisi veya hekim kaynaklı faktörler nedeniyle bu süreç optimal şekilde tamamlanamayabilir. Alet kırılması, kanalın bulunamaması, yetersiz dolum, aşırı dolum, koronal restorasyonun eksikliği gibi durumlar tedavinin başarısını etkileyebilir. Çalışmamızın amacı, konik ışınli bilgisayarlı tomografi(KİBT) görüntüleri kullanılarak endodontik olarak tedavi edilmiş, apikal periodontitisli dişlerde en sık görülen endodontik teknik hataları belirlemek; bu hatalarla en sık ilişkilendirilen kök kanallarını tespit etmektir.

Gereç ve Yöntem: Bezmialem Vakıf Üniversitesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı'nda KİBT ile elde edilen hasta radyografileri retrospektif olarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, endodontik tedavi uygulanmış ve apikal periodontitisli hastalarda tedavi başarısızlığının sık rastlanan endodontik hatalarla ilişkisi incelenmiştir. Radyografik değerlendirme, iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak farklı zamanlarda gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme öncesinde, araştırmacılar arasında kalibrasyonu sağlamak amacıyla 20 hastanın KİBT görüntüleri birlikte değerlendirilmiştir.

Bulgu: 2022-2023 tarihleri arasında KİBT çekilen hastaların bilgileri retrospektif olarak incelendi. Lezyonlu 416 diş çalışmaya dahil edildi. İncelenen dişlerin; 56'sı kesici, 38'i kanin, 143'ü premolar, 232'si molar dişlerdi. Periapikal periodontitisli dişlerde görülen hataların sebepleri hastaların %45,7'sinde yetersiz dolum, %15,74'ünde aşırı dolum, %0,5'inde kanal içinde kırık enstrüman, %11,5'inde homojen olmayan dolum %0,7'sinde kanal sapması %14,4'ü'nde koronal restorasyon eksikliği, %11,8'inde doldurulmamış kanallardır. 36 ve 46 numaralı dişlerde endodontik hatalar daha sık görülmüştür. Kanal tedavisi başarısızlık nedenleri, hastaların yaşları arasındaki istatistiksel ilişki Mann-Whitney U testi ile değerlendirildiğinde; yetersiz dolum(p=0,004), aşırı dolum(p=0,016) ve doldurulmamış kanal(p=0,044) ile yaş değerleri arasında istatistiksel anlamlılık bulunmuştur.

Sonuç: KİBT, kök kanal sistemine ait teknik hataların ayrıntılı biçimde saptanmasını mümkün kılarak, geleneksel radyografik yöntemlere kıyasla daha kapsamlı bir tanısal değerlendirme sunmaktadır. Bu özelliğiyle, endodontik başarısızlıkların nedenlerinin belirlenmesinde ve yeniden tedavi planlamasında klinisyenlere önemli avantajlar sağlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Konik ışınli bilgisayarlı tomografi, endodontik hatalar, apikal periodontitis